

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven John Campe, Piet De Meuter en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventiemaatregelen.

Melkstress door te weinig melkopname kan leiden tot maagzweren

Kalverstress

Tijdens het uitvoeren van enkele drachtcontroles vroeg de veehouder mij om ook nog even naar een zoogkalf van een week of acht te kijken. Het kalf was volgens de eigenaar sloom en stond met een opgetrokken buik. Na het schoonmaken en ontsmetten van de scanner haalde ik mijn stethoscoop uit de auto en volgde de veehouder naar het kalf in de weide.

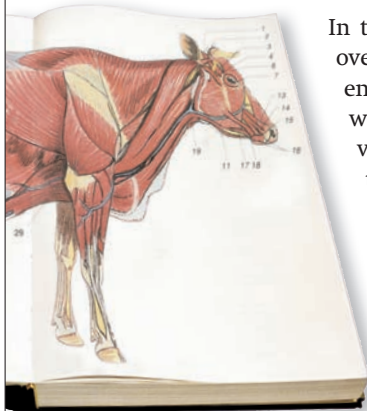
Tijdens het onderzoeken van het kalf viel inderdaad de opgetrokken buik als eerste op. Bij de auscultatie van het hart en longen kon ik niks afwijkends vaststellen. Ook de lichaamstemperatuur was normaal. De slijmvliezen waren mooi roze. Wel waren er opvallend weinig darmgeluiden te horen. Na het opwekken van ontlasting kwam er een klein beetje droge gelige 'melkverteerde' mest af.

Dit zijn altijd lastige patiënten om een juiste diagnose bij te stellen. Onderzoek van de moederkoe leverde geen verdere bijzonderheden op. Mijn vermoeden ging vervolgens uit naar de andere, oudere kalveren die melk stalen bij de moederkoe waardoor het eigen kalf te weinig melk kreeg. Het kalf kreeg hierdoor zo veel stress dat maagzweren het gevolg was.

Aangezien er voor runderen geen middelen op de markt zijn tegen maagzweren moest ik via de cascade-regeling een middel voorschrijven dat bij paarden wordt gebruikt. Het cascade- of watervalstelsel biedt aan de behandelende dierenarts de mogelijkheid om af te wijken van het strikte gebruik van in het land geregistreerde geneesmiddelen. Voorschrijven met behulp van de cascade-regeling betekent een minimaal te respecteren wachttijd van zeven dagen voor melk en 28 dagen voor vlees. Na twee dagen zag de veehouder al verbetering en na vijf dagen was het kalf weer de oude.

De encyclopedie maag- en dunnedarmulcus

In tegenstelling tot bij de mens is over maagzweren (of beter maag- en dunnedarmulcera) bij dieren weinig bekend. Ook het belang van een infectie met *Helicobacter* spp, zoals bij de mens, is nog onontgonnen gebied bij dieren. De diagnose van maag- en dunnedarmulcera is bij dieren eveneens lastig vast te stellen. In de praktijk worden er bij paarden en gezelschapsdieren endoscopie-

en uitgevoerd, maar bij runderen is dat toch wat ingewikkelder.

Belangrijke oorzaak in het ontstaan van maagzweren is stress. Stress is echter een vaag, alomvattend begrip en soms lastig te onderbouwen. Bij kalveren moet je onder andere denken aan huisvesting, ziekten, voedingsstoornissen en ook het verkeerd doseren van pijnstillers of corticosteroiden (ontstekingsremmers). Meestal betreft het een combinatie van meerdere factoren.

In het hierboven beschreven geval was de beschikbaarheid van melk bij de moeder een probleem. Het voeren van een kalverkorrel is belangrijk om de groei bij minder melk en het spenen (ook een stressmoment) beter te borgen.